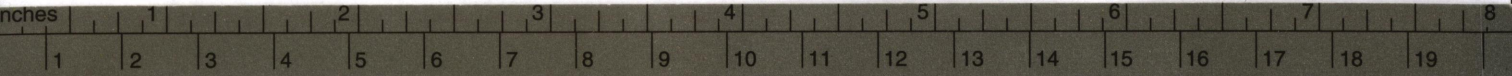

7.

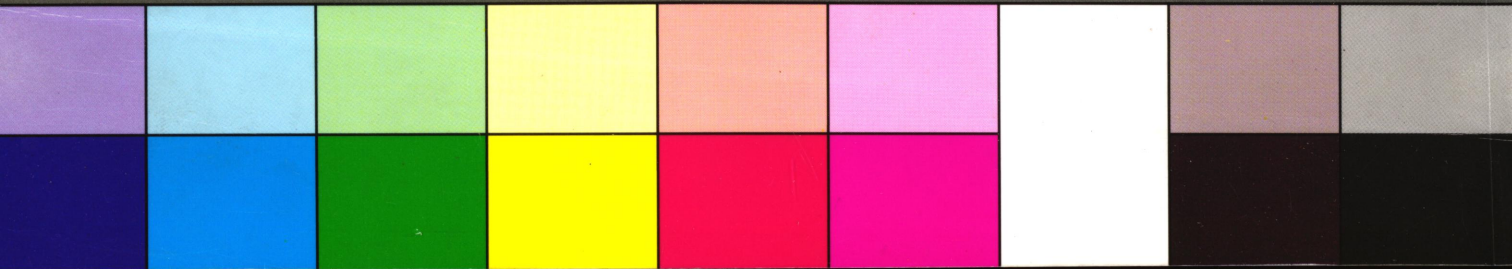
Rath 7.

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

1559

Comœdia Iepi-

DISSIMA DE SACERDO
tio, authore Michaelè Starino,
Altinienſis Eccleſiæ
Miniftro.

AZ IGAZ PAPSAGNAC
tiköre, mellyet à Starai Mihaly Meſter
moſtan ferzett.

*Az is megtalald Atyamfia Kereſtyen e kis
konyuechkenec vegében, mimodon es főkeppen
mire valaſtyac az igaz Kereſtyenec a Telke
Paſtorokat, s mi okaert vonſac leis nemellick-
rol A ſentegyhazi ſolzaſagor.*

1557

Comœdia Iepi-

DISSIMA DE SACERDO
tio, authore Michaelæ Starino,
Altinienſis Eccleſiæ
Ministro.

AZ IGAZ PAPSAGNAC
tiköre, mellyet à Starai Mihaly Meſter
moſtan kerzett.

*Arzis megtalald Aryamſia Kereſtyen e kis
könyuechkenec végében, mimodon es főkeppen
mire valaſtynac az igaz Kereſtyenec a lelki
Paſtorokat, s mi okaért vonſac leis némelliek-
völ a ſentegyhazi ſolgafágor.*

✿ Pſal. 1j. ✿

Qui habitat in
coelis irridebit e-
os & Dominus
ſubſannabit eos.

[Magyarország 1559]

A SEMNECI, CREMNECI
ES BESZTERCEI BÖLCH TANACHOK
nac, es mind az egéß Magyar Orſag
Banyain lakozo Chriſtus huueinec,
hiwſeges ſolgalattyat aianlya
â Chriſtus Ieſusban.

Nem chac â Mathyus föl
dét es Challoközt foſ-
tá meg az Olah Erſek â
nagy Iſtennek igiétöl es
â Chriſtuſtol ſerzett Sa-
cramentomoknac igazá
valo ki ſolgaltataſatol, hané â müt értem, im-
mar a ti Tartományotokbānis haddal kez-
dötte â ſegé ki földi Plebāofokat kergetni
es nyirnyi: mītha â meg nyomorodot Ma-
gyar orſag feie nyirt embereknélkül igen
ſükös volna. Kinec a müt ſét Eſaias mód
gya, â tudatlanſag miat lett eckeppé róla
ſa. Annac okaért é Starai Mihaly Meſter
nec Kőnyuére talalkozuā, melybé ō affele
meg mutattya: Haſ nos dolognac vélem
buit ſciētīā

*Eſa: v. Propterea
captiuis di-
ct' eſt popu-
lus meus,
quia nō ba-
uit ſciētīā*

A ij a kere-

4
a Keresztyeneknek iduösszegére hog ki nyo
mattasiec. De miuelhogy ti inkab akartá
toc az igazsag mellet meg maradnyi es az
Istēnec berelmébe lényi, hogy nem mit az
Romai Paptol valo felelmetekbé a ti vara
sitokbá ötet fiaiara bochatnyi, méltó hogy
è könyuechke a Magyar nézetnec, a ti ne
uetec alat meñyen ki: hogy tihozzátoc ke
pest, egyebekis tókelletesen meg marad
gyanac az igazsagnac ismeretébè es vallasa
bá. Vegyétocio neué azert, es oltalmazza
toc magatokat eñec vtānais a ragadozo far
kasoktol. Tartson meg a nagy
Isten benneteket.

Húfár Gal az Ouari Egyhazi solga

A SZEMELYEC KIC ELE
iōnec, es befēlnec, imezōc.

Antal biro.
Börötzc pap.
Frater Lukach.
Papa.

Borbas biro.
Thamas pap.
Vicarius.
Pispōc.

5
PROLOGVS

Nagy hálakat adgyunc az Atya
mindenhato örōc Istēnec, tiš
telendō Vraim io Polgaroc es io Pol
gar Aššonyoc, hogy minket è mai
napon őšue gyōitōt az igaz Papsag
nac értelmére es tanusagara, melly
mondatic igaz Istēni solgaltatnac, es
az Vr Istēnec titoc dolgainac Sas
farsaganac, az őšent igeienec iga
zan valo predikallasanac, es az őšer
seginec igazan valo solgaltatasanac.
Mert nagy sokan vadnac ez mostani
idōben kiknec vtaratos az igazsag,
es kellyemetes az hamissag: böchüle
tes a hamis tudatlā Papsag, es vtaratos
az igaz es Istē igeie hirdetō Papsag:
berelmetes az vaklag, nē kellemetes
A iij az vilagossag,

PROLOGVS.

az világossag, tanusag, es az Isteni igazsag. Nemelleyek kedig vadnac, kik nec valamennyire kellyemetes az igazsag, de mégis bennec vagyon azert az vakfag es tudalásfag: es innen köuert kezic ostan, hog nē igaznac tettzie & nekiec az igaz Papsag, az Pilisetlen es olaiotlá Papsag: mint ha à Pilistől olaitol es lo körömre nyirt háyru volna az igaz Papsag. E felè tudatlá emberec közül való az Antal biro, ki maydā ti kegyelmetec eleibe id borzat sakallaua, es nagyō chodal kozic, es sapolodic & magabā az Papoknac igaz Papságā. De à mint latō inhol id egy igen nagy botral, azert en mostanabā ti kegyelmereckel többet nem beszélhetec: Hallyuc meg chac mīdnyayā mit beszél tōc feiu Salamō baryanc.

Az igaz papsag=
NAC TIKÓRE.

.ACTVS PRIMVS

ANTAL biro. BORBAS biro.

AM nagy dolog ez melly dolgoc kezdē nec immaran lenyi, bizony en azt hisem hog hamar el fordul immar ez uilag. BOR. Mi dolog az Antal biro? ismeg nem tettzikē teneked à Papoc Hazassága? ANT. De imar azt igazlanam, mert az Isten berent vagyon, de nagyob dolgoc kezdē nec annal lenyi. BOR. Michoda dolgoc azoc? ANT. Am imar mind

A iiij pappā

8
 À PAPSAGNAC

pappá leſnec à Diakoc. BOR. Tehae
 mit akarnanac, hiſem előbbis à Dia-
 kokbol lettenec à Papoc, míg nem ta-
 madtanac volt à chép ſaggato Bara-
 toc. ANT. Vgyvagyon, de fel ſen-
 teltéc am azokat Romaban auagy à
 Káptalanban, ſepen meg nyirtéc à
 feiket, ſentelt olaiial meg kentéc àz
 vyokat. Ezecekedig ſem Romaba nē
 mennec, ſem pilift nem nyiretnec, ſē
 ſent olaiial nem kenetnec, s azert v-
 gyan pappá leſnec. BOR. Minē chac
 Budan teſnec Birót, hogy mindē em-
 bernecc Romaba kellyenē mennyi az
 igaz papsagot fel vennyi? Mindenőt
 vagon à Papsag, valahol az Iſteni i-
 gaſſag hirdettetic. Mikeppen minde-
 nőt vagon à Biroſag, ahol leiend à
 Polgarſag. Romaban kedig ninchen
 moſtā

9
 TIKÖRE

moſtan az Iſteni igaffag, azert az igaz
 Papsagis ninchen ott. Tudodé è te-
 gétlennis melly nagy hamiffagban e-
 renc à Pápat az ō Püſpökiuel, Papi-
 ual, Baratiual es Apattzaiual egyetē-
 ben? ANT. Iol tudom: De azert mé-
 gis pilift kellyenē nyiretnyi. BORB.
 Bolondnac ſoktác à feiét meg nyirni,
 es kappannac ſoktác à taraiat el mer-
 tzenyi. Vgy kelly à bolond Papok-
 nac iarnyi; de nem kelly az igaz Pa-
 pokat azzal meg chufolnyi. Banodé
 te hogy hãiãd vagon? Oſtan kedig,
 hogy nyiluan meg ertsed io Antal bi-
 ro, nem à piliftól olaitol vagon az i-
 gaz Papsag, mert meg mijs Papoc va-
 gyunc azert mért à feiünket meg nē
 nyirtéc. ANT. Vēſtegy Iſtennec
 ſent halálaiert, lam maid el ſillyedtz.
 A v hogy

A PAPSAGNAC

Hogyhogy volnanc mi Papoc, ha so-
 ha Iskolaban sem laktunc? **BORBAS**
 Inkab te vesztegy egy kichinnye s im
 én azt fogadó, hogy teneked az igaz
 Papsagot mayd nagy fepen elödbé
 adom, hogy meg temagadis azt mon-
 dod, hogy vgy vagyó, á mint én mő-
 dom. **ANT.** Mondgyad tehát, s im
 meghalgatom. **BOR.** Hogy nyilua
 meg értsed io Antal biro, á mit én hal-
 lottá á predikacioban, Két félè Papsag
 vagon á bent irasban. Eggyic belső,
 másik kiüfő, az az, eggyic lelki s másik
 testi. Á belső lelki Papsag semmi
 nem egyéb, hanem az igaz Keresztyé-
 ség, mellybe minekúnc fő Papunc á
 mi Vrunc Iesus Christus. Mert min-
 den Pagnac főkeppen három tísti va-
 gyon. Első az Aldozas. Másodíc á
 Prædi

TIKÖRE

Predikallas. Harmadic az Imadkozás
 Azonkeppen á mi Vrunc Iesus Chri-
 stusis önnön magauál egybet áldo-
 zéc mi erettúnc á magas Keresztfan,
 melly eggy Aldozattal érdemlé mi-
 nekúnc á mi bűneinknec hochanar-
 tyat, eleget tön á mi bűneinkert, es
 meg engeftelé minekúnc az ő bent
 Attyat. Mert á Christus Aldozattyá
 ban è három vagon, tudnyi illic, ér-
 dem, elég tétel es engeftelés: á miken-
 pen Christus Vrunc önnön maga mőd-
 gya. Enné magammal áldozom, vgy
 mond, ő erettec, hogy őkis igazan
 meghaldoztassanac es meg benteltes-
 senec. Szent Pal Apostalis vgyan é-
 zent mődgya. Eggy dröcké valo ál-
 dozattal el végezé, vgy mond, á Chri-
 stus, á meg bentelt Keresztyeneknec
 iduóffé

Ioan.

15.

Heb.

10.

A PAPSAGNAC

iduösszegeket. Touabbá a Christus predikallot, s mostannis prdikall mi nekünc az ő hiv Predikatorinac alta-
 la. Vegezetre, à Christus imadko-
 zott, s mostannis imadkozic es könyö
 rög mi erettünc az ő s̄ent Attyanac,
 à mikeppé s̄ent Pal Apostal módgya.
 Valakiert kedig à Christus könyör-
 gend, az soha el nem vés, à mikeppé
 Christus Vrunc s̄ent Peter Apostol-
 nac megmondá. En könyörgöttem
 vgymond, te eretted Peter, hogy à te
 hited el ne fogyatkozzec. Ez à Chri-
 stusnac Papsaga, mellyet à s̄ent Da-
 uid Profeta öröcké valo Papsagnac
 monda. Te vagy, vgymond, öröc-
 ké valo Pap, Melkhisedec Papnac ren-
 de s̄erént. Erről irt nagy sokat à s̄ent
 Palis à Sidoknac irt Leuelébē. Es né
 chac

Ro. 8.

Luc. 22.

Ps.

110

TIKÖRE

nem chac öröcké valo Pap à Christus,
 hanē öröcké valo lelki Kiralys, kinec
 Orsaganac soha nē leßen végè, à mi-
 keppen à Gabriel Angyal s̄üz Maria-
 nac megmondá. A Christusnac
 Papsagarol es Kiralysagárol, ostan
 mijs mind feienkent lelki Papoknac
 es Kiralyoknac hiuattatüc, valacic az
 Vr Christusnac tagiai vagyüc, es chac
 az ő meg valtsagában bizüc: à mikep-
 pen à s̄ent Ianos mondgya. À Chri-
 stus s̄eretett, vgymond, minket, es
 meg mosot minket à mi bűneinkből
 az ő dragalatos s̄ent véreuel, es Kira-
 lyocká s̄ Papocká tótt minket az ő s̄ent
 Attyanac. Szent Peter Apostalis v-
 gyan ezent mondgya à Keresztyenek
 nec. Ti vagytoc, vgymond, az Vr I-
 stennec válastott népei, kiralyi Pap-
 iai

Lu. 1.

Apost. 1.

1 Pet. 2.

A PAPSAGNAC

iai, ſent népei, kiker az ō ſent vére-
uel meg váltott, es hozzá fogadott,
hogy az ō io voltát es hatalmasságát
hirdeffétec, ki titeker à ſetértégről,
az ō chodalaros nagy vilagoffágára
hozott. Többetis nagy sokat hoz-
harnéc én teneked elé elki Papság-
ról à ſent irasbol, de chac ezekbőlis
nyiluan meg erthered, hogy mi min-
nyaiā elki Pápoc vagyunc, kie igaz
Kereſtyenec vagyunc, es chac à Ch-
riſtusba bizunc.

Hogyha kedig azt kérdended, mi-
keppen áldozunc, mikeppen predikal-
lunc, es mikeppen imadkozunc, im
mayd aztis meg mondom.

Haromkeppen áldozunc mi az Vr
Iſtennec. Előſő, Aldozunc ōneki
igaffagnac Aldozattyaual, mikoron
meg

meg tekentyűc mi magunkat, es meg
ismeruén à mi bűnds termébetunket,
meg alazzuc mi magunkat. Annyira
hog mimagűc pokolra es karhozatra
itellyűc magűkar, holot nē lattyc ſē-
mi érdeműnket mellyel az Vr Iſtent
meg engeſtelhetnénc, es iduđzölhet
nenc. De azert mīd az által ketfégbē
nē eſűnc, hanē az Criſtus által, az Vr
Iſtenbē bizűc, es meg igazolűc. Erről
ſol ſent Daud à Soltar könyvbē, ho-
lot aſt mōdgya. Aldozatoc, vgmōd
igaffagnac aldozattyaual az Vr Iſten
nec, es ō bēne bizatoc. Im laddé az Vr
Iſtenben valo bizodalmat, aldozat-
nac hiia, es igaffagnac aldozattyana-
mondgya. Mert chac az igaz, Iſtēnec
előtte, a ki ōnndn magát igazan meg
itélűc, az ō bűnds voltat meg ismeri,

psal.
4.

es à

es à Christus által az Vr Istenbe bizic.

Kire int minket az Első Parantsolatis

1 Præceptū. Eggy Istent higgy, vgymond, az az, chac az eggy Istenbe bizzal. Mert a ki Istenbe bizic, az obstan az igaz hitnec általa meg őli őmagaban a hitrele seget, le nyomia őmagaban az iregyseget, fősüéléget, keuelyseget, buiasagot, es minden gonoskeuanlagot: mert tista es iambor életbe foglallya őnnön magat, es minden napon élő aldozatul adgya őnnön magát az Vr Istennek. *Rom. 12.* Mikeppen sēnt Pal Apostal mondgya. Kerlec, vgymond, én titeket az Vr Istēnec irgalmassagaért, hogy adgyátoc tinnen magatokat az Vr Istennek élő aldozatul, sēnt aldozatban, kellyemetes aldozatbā, hogy az élő Istennek igécie sērent legyen a ti iste

à ti isteni tistelettēc.

Masodszor, áldozunc mi az Vr Istennek dicheretnec Aldozattyáual, mett mi az Vr Istennek semmit nem adhatunc, holott inkab mindent ő tőle várunc: mert ő minden ionac adia, es a mi iouainknélkül nem sükölködic, a mikeppēn sēnt David Profeta mondgya. Mert mi semmiuel egy ebuel hálát nem adhatunc az Vr Istēnec, hanem chac a mi sēaiunknac dicheretiuel, igaz vallásáual es hálá ada sáual, kire int minket a masodic Parā *2 Præceptū.* Istennek neuét hijába ne vegyed, vgymond, az az, Vallyad mind sēueddel, nyelueddel es chelekedteddel: a mikeppē a sēnt Pal Apostalis mondgya. A Christus által, vgymond, áldozzuc mindēkoron az Vr

B Istēnec

Istennec dicheretnec Aldozattyauál,
 az az, ötet vallyuc, ötet dicheriúc, ö-
 tet tistellyúc, es öneki mindenkoron
 nagy hálakot adgyunc. De azt mon-
 gya hogy a Christus által. Mert a Ch-
 ristus a mi fiuünknek Oltára, melly
 Oltaron bé véűi az Atya Isten a mi Al-
 dozatunkat. A mikeppen a ſent Da-
 uid Profetanac könyuebé önnön ma-
 ga mondgya. A dicheretnec Aldo-
 zattyá tistel, vgymond, engemet, es
 ez út, mellyel meg mutatom az em-
 bereknec az én iduözítö ſent fiamat.
 Azert ſoktác öűtan a Kereűtyenec
 minden imadűagokat az Vr Iesus Ch-
 ristusnac neűeűel el vegeznyi, a mi-
 keppen a ſent Peter Apostaliű mond-
 gya. Lelki Aldozatockal áldozzatoc
 vgy. nőd, az Vr Istēnec, mellyec öne-
 ki kellye

Psal:

49.

1 Pet:

2.

ki kellyemetessc az Vr Iesus Christus
 által.

Harmadűor, Aldozűc az Vr Istē-
 nec io chelekedetnec Aldozattyauál.
 Az io chelekedet kedig chac az, a mit
 az Vr Isten parátűolt, tudnyi illic, mi-
 korű a mi fēlē barátűkat segűtyűc rare
 iuc, taplálllyuc, tanűtyuc, néki io pel-
 dat adűc, mīdeneket a mi fēlē barátűk
 nac iouára, haűnalattyára es az Vr If-
 tēnec neűe dicheretere chelekedűnc,
 mikeppē az Vr Istē a maűodic tablan
 meg parátűolta: mikeppē a ſēt Palis a

Phil:

4.

Rom:

12.

B ij Aldoza

A PAPSAGNAC

Aldozatŭknac sem érdemè, sem elég tételè, sem engeſtelèſè ninchè ackepen, mint à Christus Aldozatryanac. Mert à Christus à mi érdemŭnc, è à mi elég tételŭnc, es è à mi engeſtelŭnc. Im meg hallád immar miuel áldozunc mi az Vr Iſtennec, es mi legyen à mi Aldozatunc, hald meg azért immar aztis mikeppen predicalunc, es mikeppen imadkozunc.

À mi ház űc népènc predikallŭc, kiki mind az è nepèt tanítuán es iora oktatuan, à mikeppen az Vr Iſten parátſollya. Meg mondgyad, vgymöd, az én parantſolatimat à te ſiaidnac.

Dent.

6.

I Cor.

14.

Szent Palis azt mondgya, hogy az aſſoniallatoc othon meg kerdgyèc es meg tanullyac az ènnön Vroktol à mit à Predikacioban meg nem érthet nec

TIKÖRE

nec. Iſmeglen azt mondgya hogy az *Tim.*
Vèn aſſonyokis iſteni bölchelegre 2.
tanítſac az iſſiu menyeket leanyokat.
Oſttan, kiki mind predikalhat, az az,
ſolhat beſelhet az Vr Iſtenröl, akar v
ton, akar lakodalomban, valaholle-
iend az è felè barati közdtt, mikoron
az è hitet vallya, es io chelekedetèuel
meg bizonyítja. A mikeppen ſent
Pal Apoſtal mondgya, Auagy èſtec *I Cor.*
auagy iſtroc, auagy valamit egyebet *10.*
chelekeſtec, mindenecket az Vr Ieſus
Christusnac neue dicheretire chele-
kedgyetec. Es à mikeppen Christus *Mat: 5.*
Vrunkis mondgya, Ackeppè meg teſ-
ſèc, vgymond, à ti io chelekedettek-
nec vilagoffaga embereknec elötte,
hogy meg laſſac à ti io chelekedettek,
es dichòitſec à ti mènyei Arya-
R ij tokat

A PAPSAGNÁC

tokat.

Imadkozunc kedig minnyiã eggy
 maſert, kic ez vilagon élõ teſtben va-
 gyunc, a mikeppẽ az Vr Iſtẽ nagy ſoc
 helyen parantsõllyá, es az Vr imadſa-
 gánac rendè meg mutattyá. Mert lá
 nem mondgyuc azt, hogy én Atyam
 ki vagy mēnyekben, én kenyeremet
 adgad ennekem, vgy mint kiki mind
 ōmagaert: hanem minnyaiunc képé-
 ben kõnyõrgũnc, es azt mongyuc,
 hogy Mi Atyanc vgymond, ki men-
 nyekben vagy. Mi kenyèrũket ad-
 gyad nekũnc. Ne vgy minket kifertet-
 bẽ, Dè ſabadíts minket gonofol. A-
 zert immar ezekbõl nyilván meg ért-
 heted, hogy minnyiã Papoc vagyũc
 mert minnyaiãn áldozunc, predikal-
 lunc, es egy maſert imadkozunc.

ANT

TIKÖRE

ANT. Choda dolgoc ezec a mellyè-
 ket te beſélleſ, En nem tudom ki
 mõdhatná ezeknec ellene: mert lam
 vgyan az Iſten ſõl ki te beſõled. De
 mit teſũnc tehat a Papockal, hogy-
 ha minnyaiãn Papoc vagyũc? BOR.
 Mit teſũnc a Birackal hogyha min-
 nyaian Polgaroc vagyunc? Lam azt
 mondgyuc hogy minden ember bi-
 ro az õ hazanal: De azert vgyan
 nem lehet az Város ſõ Bironelkül,
 es Eskũtteknélkül, kic az Vrnac
 akarattyát es parantsõlattyat à kõl
 ſegnec meg mondgyuc, kic az Vá-
 roſnac tõruenyet es igaffagat otal-
 mazzac, az Vrnac adóiat be ſõlgal-
 taſſac, es à népet az Vrnac ſõl-
 galattyiára igazgaffac. Azenkep-
 pen noha minden hiv Kereſtyen

B iij

Pap es

A PAPSAGNAC

Pap es Predikator az ő hazánál, de azért vgyan nem lehet a Keresztyen anyaszent egyház Papoknelkül es Predikatoroknelkül, kic az Vr Istennec parantsolatyat es akarattyat a Keresztyen népnec meghirdessek, az Anyaszent egyháznak törvényét es igazságát oralmazzác: kic az Vr Istennec adoiát, tudnyi illic, az igaz hitet es isténi felelmet bé szolgáltsác, es a Keresztyen népet az Vr Isténec vtára es szolgálattara tanítsác es igazgassác.

Mert mikeppen a kösség közdött nem minden Polgar parantsol es nem mindenic fűd adót, hanem chac a fő Biro az Eskütreckel egyetembe: Aző keppen a Keresztyen eközött, közönféggel nē mīdē ember predikall, keresztesel es nem obtegattya az Vrnac Testamentomát

TIKÓRE

mentomát, hanem chac a Predikator a Papockal egyetembe, kic az Vr Istentől es a Keresztyenektől ackeppē valasztatnac a Predikatorságra es Papságra, mikeppen a Birac, es Esküttec a Biroságra es Eskütségre.

Ez a Papsag, kit módéc kiuss auagy testi Papságnac, nem azért hogy testi es ez vilgi dologban forgana mert a Kiralyságot es Biroságot hadra Isten arrà) De hogy kiualtképpen valo szemelyeknec valasztása volna, kic a Keresztyeneknec dolgokat a lelki dolgokban forgatnác es igazgatnác: Es abbol mondatnac obtan lelki Biraknac es lelki Pastsoroknac.

Ezeknec főkeppē valo tistec a Predikallas es tanítás. Mert mikeppen nem io Pastsor az, a ki az ő kezé alatt

B v valo

A PAPSAGNAC

valo iuhokat nem legelteti, es sepe si
ros füekre nem haytya, hanem chac
eñic iñic, aloñic. Ackeppen a melly
lelki pastor, Plebanos, nem predikal
hanem chac tornikal: a kösseget iora
nem taníttya, hanem inkab viñfa for
dittya: nem lelki pastor az, hanem in
kab lelec veñtő, lopo, lator, toluay
es farkas: kikről bolor a Christus, es
nagy beretettel intőt minket, hogy
eltauoztassuc őket mint a ragadózo
farkasokat.

Masod fő tistec az igaz papoknac
a bentsegek nec igazan valo ostoga
tasa es bologaltatasa, hogy az oltari
bentsegnec felét el ne lopiac, hanem
a mikeppen a Christus hatta, áckep
pen bologaltassac.

Harmadic fő tistec, az Istennec
igcie

TIKÓRE.

igeieből a meg oldozatnac hatalma,
mellyel meg oldozhatnac mindene
ket valakic a gonoffagbol meg tér
nec es a Christusban hiñ nec.

Negyedíc fő tistec az átkozasnac
hatalma, mellyel az Isten karomlo
kat es nyiluan valo gonof eletü em
bereket a Kereñtyenec közülki ver
nec, hogy ez vilag berent meg pi
rulan, meg terienec es iduñzüllye
nec a mikeppen bent Pal Apostal
mondgya.

Annac vtanna több tistekis vagyō,
hog iambor eletdec legyenec, mindē
ek nec io peldat adgyanac, vigyazza
nac, imadkozzanac, es az Vr Istēnec
igeie mellett mindē haborufagnac el
bēuedesere keñbec legyenec. ANT
S nē aldoznaké a papoc? B O R B A S.

Aldoz

A PAPSAGNAC

Aldoznac ôkis àckeppen, à mikeppé mi áldozunc : de mas keppen nem áldozhatnac, hanem chac az eggy Aldozatnac emlekezetére à Christufnac sient testét es sient vérét à Kereštyeneknec oštogattyac es adgyac. AN. S ki téší pappá ôket? BORBAS. Az Vr Isten à Kereštyeneckel egyetembe. De mikeppen minden városban sô Birót téší nec, ki az Eskütteckel es Polgarockal birion, es az Városnac gondgyat visellye : Azonkeppen mî. denôt à Kereštyenec magoknac eggy Püspôkôt es sô Papot válaší nac, hog à több Papockal birion, . Bocrankoza fokarô kôžôttôc meg fedgyen es elta noztasson: Es sôkeppen imerrè gondot visellyen, hogy mindenkorô Pap sâgra valo Iffiakat tanítsion, es à kinec tudománya

TIKÔRE

tudománya, io erkôlché es iambor hîrè neuè vagyon, azt Pappá tegyè: A kinec kedig ninchen, azt à chéprè kâ pára igazítla. ANT. S mikeppen téší Pappá? BORB. Elôšôr meglatya, hogyha chac Saytârul tud, auagy Diakul. Az vtán à Hitnec minden âgairol iol meg kérdezi, predikaltat véle, Pappá téší es elvalaštya à houa sükšég à Kereštyeneknec. ANTal. S nem kenyié meg sientelt olajjal az viát, es à feiè tètèict? BOR. Nem kenyi. ANT. Miert? Lam az O Tôruénbè vgy tóttéc à Papokat es Kiralyokat? BOR, Az O Tôruénbè tuly kockal s baranyockalis áldoztanac, de az Vr Isten immar véget vetett anac. ANT. S miért nyirtéc tehat ez elôtt meg à feiôket? BOR. Ômagoc sê tud.

A PAPSAGNAC

rudgyac, hanem azt hazudgyac hogy
 ſent Petert Romaban meg fogtac
 volt, a Templomban egy nagy magas
 ſekben űtettec volt, es az teiet bo-
 lond modra nyirtec volt, maga a ſent
 Peter annalkūlis kopaf volt. Ha ke-
 dig mind vgy volt volnais, mégis nē
 voltanac ezec Iſtenec Papiai, ha-
 nem ſent Peter nec bolond chufoloi.
 mert a ſent Petert az ō igaz hiteben
 Papsagaban es prædikallafaban nem
 kēuetic, hanem az ō chufolafaban.
 Oſtan kedig a papsagotis penzen ad
 gyac es penzen véſic, s azert illyen
 tudatlanoc es kazdagoc. ANTAL.
 Lás dolgot, lam finten fabol chinalt
 baratokra iutor volt űgyūnc, de en-
 nekem mind Papoc Baratoz azt
 mondgyac, hogy nem igaz papoc
 azoc

TIKÖRE

azoc, kik nec feieket meg nem
 nyiric, es az vyokat ſentelt olajjal
 meg nem kenyic. Azert ier vonny-
 uc is meg ſembe ōket az Vicarius
 eleibe, es ottogyan ſollianac oſtan
 ha mit tudnac ſolanyi. Ne hitegef-
 ſec a ſegén kōſſeget. BOR. Bator
 Iſten hireuel, azt en igen akárom,
 mert en azokat chac en magās meg
 borotualom mint olyan kopafokat.

ACTVS SECVNDVS
 ANTAL biro. BŒRŒTZC pap.

No fel BŒrŒtzc Vrā a hāijas Breuiā
 ral, mert bizony élē kelly iōnd. meg
 valic ma hogyha igazat tudtz monda-
 nod, mert am Borbas biroual en igaz
 élēget beſelec, es azt mōda, hog chac
 az Vica

A PAPSAGNAC

az Vikarius elèibè vonnyunc titcket,
 & az & Papiáual egyetembè meg bizo
 nyítja, hog ti mind fa Papoc vagtroc,
 chutoc vagytoc, bolondoc vagytoc,
 es meg annac felettè lopóc, latroc,
 toluaioc es farkafoc vagytoc. BÓR.
 Bizony én oda nem megyec. ANT.
 Nem megy? De bizony meg chac
 farkual sem chauaritaß s vgyis el idß.
 BÓRÓTZC. Bizony ha el mégye-
 kis, en magam nem megyec, hogyha
 à Baratoc közzül velē nē idnéc. AN.
 Nô ninch àrrà gondod, elhiuomén
 Fra:or Lukachotis à Kalastrombol,
 Vedd fel chac à háijas Breuiárt. BÓR
 Bizony én nem véßem, mert nem a-
 karnám hogy ismeg feiemrè bizonyí
 tanánac belőlè. ANTAL. Nem vé-
 ßed? De bizony fel véßed, es à ßatyor
 ba à pa

TIKÓRE

ba à paláße mellé teßed, mert hißem
 ez àte ferbitelè könyued. Iduelim-
 mar vtannam. BÓR. Im el megyec.
 De bizony en oda vgyan nem mehet
 nec mint az akaßto tara.

ACTVS TERTIVS.

BORBAS biro. THAMAS pap.

Ismeg ßembe kely mennünc à ha-
 mis tar Papockal io Thamas Vram,
 mert nem igazollyac a ti Paplágtokat
 Am Antal biroual igaz eleget beßel-
 léc es végre azt vegezóc, hogy ismeg
 az Vicarius eleibe vonnyuc öket mid
 az Baratockal egyetembe. Hogyha
 kedig törüent nem teiend benne, te-
 hat azonnal Papára mennyünc eret-
 te. Vallyéc el immar ezis, hog ha az
 többinec vege vasyon. THAM. Ba-

A PAPSAGNAC

tor isten hiréuel, énis azt akarō, hogy mindenec nyiluan legyenec, a Keres^tenyességben, es ne esset valaki mi felölunc kétségbe. BOR. Iere tehat, mert à mint larám à klastrom felé me ne Antal biro Bōrōtzc pappal. THA Iere bator. Adgya Isten, hogy az igaz sag legyen erőssé az hamissagnal. BORBAS. hi^sem hogy az lefen:

ACTVS QVARTI SCENA
PRIMA.

Erator Lukach, Borbas biro, Bōrōtzc pap, Antal biro, Thamas pap,

Nagy dolog ez Borbas biro, hogy te soha nem nyughatol, hanem mind mi reanc tōr^s, BOR, Ti sem nyughatoc

TIKŌRE.

hattoc am, hanem mind à mi Papain kar karomlyatoc. BŌR. De bizony en békét hadnéc nekic chac ōc hadnanc beket minekunc. ANT. E, nē kelly am mi kōzōt^runc chalardkodnotoc, hanem fora innen hogyha hamissac vagytoc. FRA. No Antal biro, bizony meg sockal maskeppen lefen à dolog: Nem sokaig tart ez. THA. Nem sokaig? azt rudodé hogy ollyatan mint à te ro^s kápad? Nem auul meg az Istennec igeie, sem el nē ves^s, hanē mind ōrōckōn ōrōcké meg marad. FRA. Vgyanis mind te dolgod ez. THA. Nem enyim hanem Istené. FRA. No legyetec ves^teg it addiglā, míg en kihiuom az Vicarius vramar. BOR. De bizony nem megy oda kan^o, mert ismeg visā kō^s ōrūlned ōt^ec

G ij mint

Esa.
40.

À PAPSAGNAC

mit è regèrlé. Mennyelte Antal biro
 ANTAL. Bator. FRATOR. Vram
 Isten, hogy immar semmi tißtessegec
 és Böchületec nem kezdè lényi az ég
 hazi nepek nec. THAM. Vagyõ tißtesf
 segec és böchületec az igaz és iam-
 bor egyhazi nepek nec: De ti nem Eg
 hazi népec vadtoç, hanem Egyhazi
 Farkasoc. FRATOR. Est hallyad io
 Bördtzc vram, Bizony meg ma est
 meg tagadod. THAM. De inkab meg
 ma sockal nagiobbakat rakoc annal
 á nyakadra.

ACTVS QVARTI SCENA
 SECVNDA.

Vicarius, Frator, Borbas, Antal, Tha-
 mas, Bördtzc Pap.

No mi

TIKÓRE

Nó mit feddöttöc ti ittegyön? FRA
 Tistelendö Vicarius vram, laddé ez
 Eretnek mindnyaiunkat farkasoknac
 monda, im iol hallotta Bördtzc Vram
 VICARIVS. Farkasoknac? Vgyan
 az ageb atya legyen az, vigétec az
 Tömlörtzbe. BORBAS. Tömlörtzbe?
 meg ingyen meg sem mondottuc mi
 ert iöttunc, s immaran á Tömlörtzbe
 viternéd? VICARIVS. Mi ördögert
 iöttetec? ANTAL. Azert iöttunc,
 hogy nyaka nyret Papokat, hereltele
 kappanokat, fa Papokat, váaz Papo-
 kat, chuf Papokat, Bolond Papokat,
 hiuolkodo tudatlan Papokat, ez vrá
 nē akarunc tartanyi. Mert nem igaz-
 zollyuc hogy minden tudatlannac az
 feiet meg nyiritec, és oßtan penzert
 Pappá tesítec, hanem azt akariuc
 C 3 hogy

À PAPSAGNAE

hogy à ki erdemli à Papsagot, azt pēz
 nélkül Pappa tegyétec. A ki kedig
 nem erdemli, azt à chépre, kapára,
 kašara, kalapachra, auagy kapára
 igazítlatoc. VICA. Michoda? Lam ti
 akartoc minekűnc parantsolnyi? Fog
 iatoc meg mindnyaiokat, es vigyetec
 à tōmlōrtzbe. BOR. Időte chac hagsō
 űđkō kanko, bizony vgy űtōm az
 Apatša maro fogadar, hogy ki esic on
 nan. ANTAL. Odalt Beretzc à haijas
 breuiarral mert bizony mayd le űtōc
 melletted à paltzauál. B O R. Ezeckel
 mi nem birunc, hogyha Papara
 nem veiendgyűc dolgunkat. F R A.
 Istenemre mondom ezennel mind el
 haiolnac tōlűnc hogy ha rea nem
 gondolunc. T H A. En azt mondom,
 hogy forgassatoc magatokat à sūtō
 vassal

TIKŌRE.

vassal, mert mayd ki estec à űėkbōl,
 ha rea nem gondoltoc. VICA. No
 látom en hogy igen kemeny nyaku
 pōroc vadtoc ti, de bizony az Pāpa-
 ra višlec en titeket. BORBAS. Iere
 bator, vgyan annelkűlis el megyűnc.

ACTVS QVINTVS

PAPA, PISPEC, VICARIUS, FRATOR, BŌ
 rōtzc, Borbas, Antal, Thamas.

No, mi dolog az, hogy ti mindvntalā
 en reāfuttoc, es űmar chac niugodnō
 sē hattoc. FRATOR. Szēteges Papa
 Atyā, lás dolgunkhoz, mert bizony
 ezennel el vesűnc. VICA. En le tešē
 Atyasagod elōt az Vicariussagot,
 mert en velē sēmit nem gondolnac.

C iij pispēc

Á PAPSAGNAC

PISPÓC Enis le teßem á Pispókseget
mért á mint én értem immaran Papo
kat nem ßentelhetec. BÖR. Enis be
hoßtam á Papsagot mïd á Breuiarral
égyetemben, mert imár sem Kompa
raciot nem adnac, sem á Plebanossag
ban nem tartnac. FR A. Bizony énis
it hagyom mind á chuklyat, mind á
kápát, ha te ßentseges atyafagod re
anc nem gondol. PAPA. Hui mi ðr
dög lét mindnyaiatokat hogy meg
nem mondhattyaroc. FR A. Szentse
ges Papa Atyam, bizony nagyob lét
az ðrdögnel. Azzal mi nem sokat gö
dolnanc, mert io ismerð baratunc,
chachogy egyeb ne márná á hasun
kat. PAPA. Híßem immár meg mōd
hattyaroc michoda. VICA. Imez E
retnec Pap mindnyaiunkat farkafok
nac

TIKÖRE.

nac mondor. FR A. De nem chac far
kafoknac, hanem meg annac felette
lopoknac, latroknakis toluaioknakis
mondor. BÖR. Nō semmi volna az,
de engemet immar á Plebanossagbol
is ki iramtatot, es á chépre kapára iga
zítot, maga sem pilisse, sem Breuária
nintsen. PAPA. Te dolgodé ez? T A.
Nem enyim hanem Istené. P A P A.
Mi ðrdög pap vagy te? T A. Istē pap
ia vagyoc, es az igaz kereßtyenekec
taníttoia. PAPA. Michoda Isten Pap
ia? Híßem en vagyoc az Isten Papiá?
T H A. Á volnal, ha Istened vo Ina.
PAPA. S nintse ne tehat minekūnc
Istenūnc? T H A. Ha Istentec volna,
tehat lopoc, latroc, toluaioc, farka
foc, es ßentleg aruloc nem volnatoc.
PAPA. V gyan az atyaid azoc. T H A

C v

Híßem

À P A P S A G N A C

Hísem ti vagytoe azoc. P A P A. Szent hamar az eretnekne, lam bdmól bdmbe meg chufol? A N T A L. Szent? De bizony addig nem egeted míg tóruényel meg nem éred. B O R B A S. Had bizonyítsa meg a mit mondot. P A P A. Ties mi reanc tamadtaroke? No nints mit tennem, de ha meg nem bizonyithattya, bizony ezennel meg egetterem. F R A T O R. No ha bizonyfagrakelend,ot eb drullydn. P A P A. No miért mondal lopoknac, latroknac, toluaioknac, farkasoknac, es bentseg aruloknac? T H A M A S. Azert hogy azoc vagytoe. P A P A. Miuel bizonyítottod? T H A M A S. À Christus mundasual. La hogy mond a bent Mathe Euangeliomac

nac

T I K Ó R E

nac hetedic resében. Meg otalmazátoc, vgmond, tinnen magatokar a hamis Prophetaktol kic ti hozzátoc idnec iuhoknac dltózetiben, belől ke dig ragadozo farkafoc. Az d gyúmdl chdkról es chelekedetekről meg ismeritec dket. Ismeglen azt mondgya a bent Ianos Euangelistanal tizedic resében: hogy MIndnyaian, vgymond, kic én ellenem idttenec, lopoc, latroc es toluaioc, De az en iuhaim nem halgattac azokat: hallodé ezeket? P A P A. Iol hallom, de nem idttúnc am mi a Christus ellen. T H A M A S. Sdt d ellene idtтетec es d ellene tamadtatoc. Mert d az d dragalatos bent véreuel mind nyaiunkar egy arant meg valtót,

Mat. 7.

Ioan. 10.

thi

ti kediglen à kazdagoknac léleket
 szaz penzel valtyatoc. Ó minker chac
 ő benne bisztatoc, ti kediglen az embe
 reket az ő tulaidon erdemekbe bisztat
 tyatoc. Ó minker az ő szent Attyanac
 akarattyara tanítoc, ti kediglen à po-
 kolbeli őrdőgnec akarattyara es à ti
 akarattokra tanítotoc. Ó minekűnc
 à mi hieűnk nec erdőségere à szent E-
 uangeliomot es à Prophetaknac ira-
 sít mind egy kőnyvbe hatta, ti kedig
 az ellen szaz Decretomot irtatoc, es
 azt tartyatoc. Ó az giaz hazassagot
 minden emberek nec szerdote es pa-
 rásfolta, ti kedig azt magatoktól meg
 tiltottátoc, es az helet à paraznasagot
 magatoknac valasztottátoc. Ó az em-
 berek nec minden eledeleket meg al-
 dotta es szabadon hatta, ti kediglen à
 turo

Math:

15.

Rom:

14.

turotul, tikmontol, szalannatol, es mi-
 dē fele hustol őket meg tiltottátoc, és
 à rebeszegen torkossagon ti veletoc
 egyetembe szabadon hattátoc. Azert
 (à mikeppen à szent Pal mondgya) *Tim:*
 őrdőgi tudomant tartotoc, őrdőgnec *4.*
 tagiai es szolgai vad:oc, à Christusnac
 ellenfeji vad:oc, (mert az őrdőg el-
 lenfege à Christusnac) Innet kőuetke
 zic ősthan hogy lopoc, latroc, es tolua
 ioc vad:oc, mert à Christus ellen ta-
 mattatoc. FR A. Iai szegeny szent Do-
 monkos atyanc, hogy vesenc, hogy
 szillyedenc. PAPA. No ha latroc va-
 gyunkis de azert lopoc es szentseg a-
 ruloc nem vagyunc. THA. Sőt azoc
 vagytoc, mert az Vr Istennec igeiet *Ierac*
 ellopiátoc, es Diakol mondgyatoc, à *23*
 uagy hamissan praedikallyatoc. Az
 oltari

A PAPSAGNAC

oltari bentségnekis felét el lopiatoc,
 es a begen köllégnec chac a felét ad-
 gyatoc. Az Vr Istenec bents testét es
 bents véret penzen arullyatoc, mikor
 penzert nagy foc mifeket mondoroc
 Nagy foc penzes buchukat tamastror
 tatoc, es a Papságotis penzen adgya-
 toc: mert minden tudatlan papokar
 penzert Pappa testec. Christus Vr-
 unc kedig bents Mathe Enangelió-
 manac tizedic resteben azt parant-
 sollya, hog ingyen vóttétec, vgymond
 en tólem, es ingyen adgyatoc. S bents
 Peter sem véué el a penzt órdongós
 Simontol, ki ó tóle Pispékéget nagy
 8. foc penzen kér vala, hanem azt mon-
 da neki, hogy veszel, vgymond, mind
 penzeddel egyetembe, mert te azt
 alítottod hogy penzen adgyac az Isten-
 nec

Act.
10.

Acto.

TIKÓRE

nec aiandekar: azert nintsen tene-
 ked rested ebben, mert nem vagy
 igaz Isten elót a testuedben. Ti ke-
 dig azt mondgyatoc, hogy iúy be
 vgymond, mind a te penzeddel egye-
 tembe, mert mi az Isten aiandekar
 penznelkül nem adgyuc, Es vgy lefē
 rested ebben, noha nem lefē igaz Isten
 elót a testuedben. P A P A. Hol va-
 gyon a meg iruan? THANAS. Az
 Apostoloknac chelekederekról irt
 könyvnec nyoltzadic resteben, La
 holvagyon. P A P A. Lassatza Pispec
 Vram. P I S P Ó C. Bizony ez it vagyó
 De akarnam ha it nem volna. P A P A
 S nem kellye rehat senkir penznelkül
 (akarom mondani) penzert pappá
 tennyi? THAMAS. Nem kelly mert
 lam bents Peter a penzt el nem vótte:
 Obran

A PAPSAGNAC

Obstan Christus vrunkis azt hatta, hog
 ingyen vóttétec, vgymond, es ingyen
 adgyatoc. PAPA. Mi ingyē nem vet-
 tuc, azert ingyen sem adgyuc. THA.
 De bizony erette mind pokolba mē-
 tec. PAPA. Mit teherunc neki ha a
 regi Papac ferzettec. THA. Papa
 volte a bent Gergel Doctor? PAPA.
 Az volt. THA. En kedig az o kony-
 ueuel meg bizonyittom, hogy ne az
 volt, hanem chac Romai Pispoc volt.
 Sor a Papa neuēnec ellene mondot,
 es a bentleg aruloknakis ellenec so-
 lot. PAPA. Nagy dolog volna az.
 THA. Hossza chac a konyuet Antal
 biro. La hogy mond. Valaki, vgymod
 a Papasagnac neuet kiuannya o ma-
 ganac az Anyasentegyhasban, az mi
 den Papoknac es Pispokeknec tibtes-
 segeke

Lib 4
 Epis.
 ca. 29.

TIKÓRE

tessegeket, iteleteket es hatalmokat,
 o maganac foglallya. De tauollegye
 vgymond, a Kerestyenektol ilyen
 karomlo nev, mellyel az iambor Pa-
 poknac es Pispokoknec tibtessegec el-
 vetetic, mikoron egyy embertol ke-
 uelysegbol o maganac tulla ydonita-
 tic. A bentleg arulonac kedig imezt
 mondgya.

Tinektec, vgymond, papoknac es
 Pispokeknec en mastanaban siruan
 soloc, mert ertetem hogy nemel-
 lyc tikozuletec a Papsagot penzen
 adgyac, es az Vr Istennec aiandokat
 ez vilagi hasonert arullyac. Hogy ne
 iut esetegbe, vgymond, mit parant-
 folt az Vr Isten, hogy ingyen vótté-
 tec es ingyē adgyatoc? Hogy nem iut
 esetekbe, vgymond, hogy a mi meg

D valto

Éad. 2. valto Vranc Iesus Christus Hierusa-
lemnec templomaban be menuén, à
galamb aruloknac aštalokat fel dšy-
té, es à Penz valtognac penzeket el
hinté? Mert vallyon kichodac masta-
naban, vgymond, azoc, kic az Anya-
šentegyhazban galambokat arulnac,
hanem azoc kic papsagot penzen ad-
nac? Mert à Šent Lelec Istenec a-
iandekát penzen adgyac, ki galamb
képébe meg ielentštte magat. De mi-
keppen, vgymond, à mi meg valto V-
ranc Iesus Christus à galamb arulok-
nac aštalokat fel dšytštte, azonkep-
pen éffelè kompolaroknakis az ō pap-
fagokat el tšri es semmiué tešš: hal-
lodé ezeket? PAPA. Iol hallom, de
egyšalné sem šeretem. THA. Vagy
šereted vagy nem, de iol latod hogy
elišt

elišt immar annac az ideie, hogy à
šent Gergelnec išušndš mondaláše
rent à ti hamis papsagtoknac vége le-
gyen, mert Istenec ellene vagyon.
PAPA. Medgyünc Pispec Vrá? PIS.
Medgyünc, hanem chac pironkod-
gyunc: tudtam en ešt, hogy igy le-
šen. PAPA. Tehat michoda papsag
lenné, ha é mienc el veššné? THAM-
Az igaz papsag, tudnyi illic, az iga-
zan valo predikallas, a šentšegeknec
igazan valo šolgaltatasa, az igaz ol-
dozat, es az igaz egyhazi birodalom.
Touabba az iambor élet, io pelda
adas, vigyazas, imadkozás, es Isten
igeie meller valo šenuedes. PAPA.
Šnem Papoké tehat azoc, a kic pre-
dikallanyi né tudnac. THAMAS.
Nem Papoc, hanem azt mondgya
D ij az Ilten

A PAPSAGAC

Esai.
56.

az Isté hogy nema ebec azoc. PAPA. Hol mondgya? THA. Az Esaias Propheta kőnyuenec őtuen hatodic refében, La hogy mond. Az en őr al- loim, vgymond, Tudnyi illic à Papoc Pispökök, mindnyaian nema ebecké lettenec, mert nem vgarhatnac, az az predikallanyi nem tudnac. PAPA. Lashadtza Pispec vram. PIS. No akar lassam s akar ne, azt en iol tudom hog vgy vagyon. F R A. Tehat nem nema ebec à Baratoc, mert lam azoc Predikalnac? THA. Predikalnac de tista merget okádnac: azert nem nema ebec azoc, hanem ordito farka- soc, es falu kerülő rauafoc. B O R. Eredő véle chep baggato káko. AN. Sinten meg talala kereft neuket. PAPA. No keuesen lenenec vgy pap- pa a mi

TIKÖRE

pá à mikeppen te befele. THA. Ha keuesen lenenekis, de megis ioc len- nenec. Mert vallyon mit tefunc a soc chorda tudatlan Papockal, kic predi- kallanyi nē tudnac? kikeről meg à bēt Gergel Doctoris pana ōlkodor az ő ideieben ezt monduan. Ime, vgymond ez vilag rakua Papockal, de azert igē ritkan talalratic kőzöttőc ki az Vr Ist- tennec aratafaban aratna, az az, pre- dicallanyi tudna. Mert à Papsagoc mindnyaian őrdmest fel vesic, de à Papsagnac dolgat egyfalné sē tesic, es nem iarnac igazan az ő dolgokbā. PAPA. Hol vagyon az meg iruan? TH A. Imhol az ő kőnyueben. Ha volt kedig az mikoron ő Romai Pispök volt à Christus fūlete lenec vtan- na őt bāz kilentzuen eftenőben. Im

Homi
17.

D iij mastā

À PAPSAGNAC.

mastanaban kedig ezer ót fáz ótuen
 kilentz estendóben irnac. Am
 ezer es negyüenyoltz estendeie va-
 gyon hogy ezt írta, es immaran ac-
 koronnis soc tudatlan Papoc kešte-
 nec volt lennyi, mert penzen kezdet-
 tég volt a papsagot adnyi es vennyi.
 PAPA. Hol órdógbe vórted te è kő-
 nyuet? THAMAS. Miklos Doctoré
 volt, es Parisbol hozta volt ki. PAPA.
 Bator Isten ki ne adta volna hoznyi,
 mert ó azért ezt senkinec nem mon-
 dotta volna, chac ti kezetekbe ne aka-
 dor volna. THAMAS. Nem akarta
 am az Vr Isten hogy el titkoltassac az
 igassag. PAPA. No vagy igassag vagy
 nem igassag, de azért vgyan mienc a
 papsag. Bizony en titeket fel nem fē-
 teltetlec es Pappá nem teslec hogy
 ha en

TIKÓRE.

ha én hozzam nem halgattoc. THA-
 M A S. Bator ne bentely, meg bent-
 elt minker az Vr Isten, es Pappá tört
 miker a Kereštyenèkelegyetembe.
 PAPA. Hogyhogy volnatoc ti Pa-
 poc, ha pilistec finchen? THAMAS.
 Nem a pilis a Papsag. Mert lam a far-
 chanakis pilisse vagyon, de azért v-
 gyan nem Pap. PAPA. Mas dolog
 az, de titeket bentelt olajjal sem ken-
 tec meg. THAMAS. Tied legyen
 búdós olaiod, mert minker a mi Vr-
 unc Iesus Christus meg kent az ó fēt
 olaiual, tudnyi illic, az ó aldor bent
 malaštyauual. PAPA. De vgyan mi-
 keppen törtenecc Pappá titeket. THA-
 Meckeppe. A mi Pispókunc be gydi
 törtte a körül valo tudos Papokat, Pré-
 dikatorokat es a Kereštyen nepeket.

Iol megkerdezdt előber az predika-
toroc eldt à mi tudományunkrol es à
hitnec agazatirol. Meg tudakozot à
mi életünkrolis. Az vtan oſtan
Predikaltatot velunc egynehanſer à
Kereſtyenec eldt, vgy tdt oſtan Pap-
pá, es elbocharot minket à houa à Ke-
reſtyeneknec kellettunc. PAPA. Hol
ördögbe vagyō az ati Piſpöc? TA.
Nem ördögben, hanem erdelyben.
Es mindenöt vagyon valahol az Iſten
nec igeie vagyon. Ettis lehet kediglen
hogy ha à Kereſtyenec akariac, es Iſ-
ten ſerént valaſtyac. PAPA. Mine-
möt akarnátoc valaſtanyi? THA.
Ollyat mellyet à ſent Palír à Timo-
theus Piſpök nec irt eld Leuelénc
harmadic reſeben. Valaki, vgy mond
3. Piſpökſeget kiuan, io dolgot kiuan.

De

De ſükſeg hogy a Piſpöc az d életébē
rdkellertes legyen, iambor legyen, eg-
feleſege legyen, vigyazo legyen, ioza
legyen, mertekletős legyen, nyaias
legyen, tudos es tanító legyen, hog-
mindeneket beſedeuel es iambor éle-
teuel iora intheſſen. Ne legyen reſe-
ges, ne legyen kardos, es ne kiuan yō
ektelen nyereſeget, hanē igaz legyen.
Ne legyen verekēdō, hadakozo, ne le-
gyen tōſueny, es az d háza nepeuel
iol birion, ki az d ſiait iora tanítſa, en-
gedelmēſſegre es tiſteſſegre. Mert ha
valaki chac háza nepēuel ſem tud bir-
nya, vallyon mikeppen viſeli gond-
gyat az Iſten hiv Kereſtyeninec? PA-
PA. No Iſtenemre mondom ſoha nē
reſnec it ollyan Piſpököt mīg az en-
feiem ſen all. Mert ſoha nem volt ol-

D v lyatan

A PAPSAGNAC

lyatā Pispóc, sē nē tetrenec ackeppen
 Papokat ā mikeppen te bešelled. TA
 M A S. Christus Vrunkis ackeppen
 tōtte pappá az Apostolokat. Szent Pe-
 teris ackeppen tōtt Papokat. BŌR Ō.
 Eb hidgye azt. THAMAS. Nem hi-
 šed? hozzášba chac a hašas Breuiar,
 sim mayd meg talalō en benne. BŌ
 Nintfen it. A N T A L. Lam a palafc
 mellett vagyō ā šatyorba, de bizony
 elēue adod. BOR. Hálora BŌrōtz-
 kōs. FRA. Mi ōrdōgōt teš volt it az-
 zal, hogy meg abbolis feiunkre bizo-
 nyitnac. VICA. Nem tudrad ōrdōgbe
 a lugzoba vetnyi. THA. Laddé mi-
 keppen vagyon meg iruan. À Clau-
 dius Chašarnac ideieben, vgymond,
 šēt Peter Apostal Antiokhiabol Ro-
 maba išue, es nagy sok Kereštye-

*Legē
 vita ap-
 pollina-
 ris in
 Breuia
 rio Stri-
 gonic.*

nec

D A V T I K Ō R E . A

nec išuenec véle egyetēbe Romaba.
 Nagy šoc idđ elmuluan oštran monđá
 šēt Peter Apostal az ō tanitūāyanac
 Appollinarišnac. Mit vľš it, vgymond
 chac heaba mi mellettūnc, hanē kely
 fel, es vegyed ā šēt lelek nec aiādekar
 Pispókšeggel egyetembe, es mēny él
 Rauenna varasba, predikallyad az or-
 valo nép nec az Vr Iesušnac neuet, es
 egyšalat se felly. Az vtan šent Peter
 vgymond, imadšagot tēuēn, es az ō ke-
 zeit Appollinarišnac feiere vetuēn
 imezt monđá. À mi Vrunč Iesus
 Christus, vgymond, el bóchassa az ō
 šent Angyalat, ki vezere llye a te vra-
 dat, es meg adgya a te keremeseder.
 Es ez bešedec vtan ōtet meg apoluan
 tōle el bochará. Laddé sem olaiial nē
 kenē az vijat, sē meg nē nyirē a feiet,
 hanem

À PAPSAGNAC

hanem vgyan annelkül, nē chac pap-
 pá, hanem Pispöcké tőue, es el bocha
 rá. Vgy vagyone? B Ő R. Vgy vágō,
 de bizony en eſt többé nem tudtam.
 THA. Igyal iobban chac az palafk-
 bol, iobban meg tudod. B Ő R. Innam
 ha volna benne, de mind el fogya á
 fſlſtſdkſmbe. PAPA. Ha az vgy va-
 gyon, hogy meg a roſ Breuiaris reāc
 ſol, rehat bizony en fel akaſtom ma-
 gamat. THA. Szabad, ha magadat nē
 kimelled, meg im ma vachoran erhe-
 ted Lucipert ludas Doctorodal egye-
 rembe. De en inkab aſt mondanam
 hogy ne akaſtanad, hanem hadnal
 békert a Papasagnac, es elegendnel
 meg a Romai Pispöckſeggel: ne fog-
 lalnal magadnac a Papokon Pispöckō
 kōn Chaſarſagot. PAPA. Nem tudoc

am

TIKŐRE.

am predikallanyi, s lam te azt mon-
 dod hogy nema ebec azoc a kie pre-
 dikallanyi nem tudnac. THA. Á mas
 dolog immar. De ha nem tudtz predi-
 kallanyi, hízem tudtz kapalnyi, ſazza
 lis elélhetz. PAPA. Heu am a kapa-
 nyele. THA. Meg pökiéd te ſ meg hi-
 degedic. Megis iob kapalnod mint ſē
 magadat fel akaſtanod. VICA. Bizōy
 en vargaua leſec. B Ő R. En kedig ti-
 marrá leſec, es ovchón adom oſtan
 a bört chac te ritkan vāriād. FRA. No
 Pispöc Vram, legy kouatſa te, ſim en
 ſén egetöd leſec. PIS. Bator, de le-
 ſic am az okular az orromrol, ha az
 nagy veröt kezembe veiendem. AN.
 Ez am dolgotoc, ha nem tanulratoc.
 BOR. Lam mondam ſombſed hogy
 mind ſa papoc ezec. AN. Bizony az-

zoc

À PAPSAGNAC

zoc, hálá legyen az Istenec, hogy
torkunkrol el verhetődök, többé ne
tartsumc immar effelè nema ébeker.

BOR. Bizony ne, hanem iambor Pa-

pokat, es tudos Predikatorokat,

kikkel egyetembe az Vr Isten

az ő bent orfagaba vi-

gyen minker. **AN.**

Amen io som

bed,

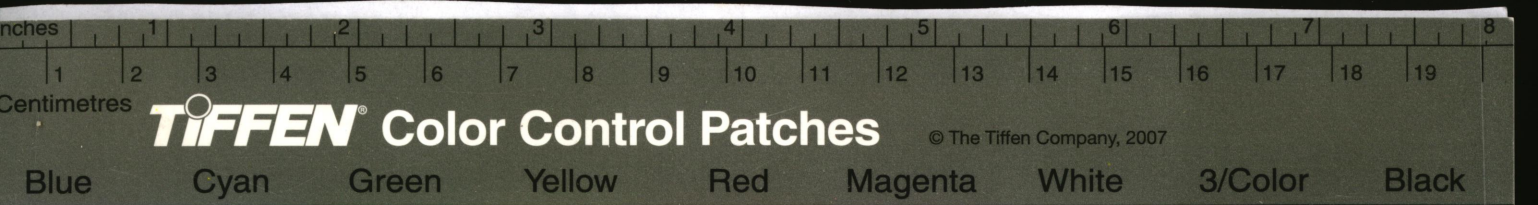
Bator vgy legyen.

Finis.

Matt. xv.

Omnis planta-
tio quam non
plantavit pater
meus coelestis,
eradicabitur.

62

A PAPSAGNAC

zoc, hála legyen az Istenec, hogy
torkunkrol el vethetoc oket, többé ne
tartsiunc immar effelè nema ebeker.

BOR. Bizony ne, hanem iambor Pa-
pokar, es tudos Predikatorokat,

kickel egyetembe az Vr Isten

az δ bent orszagaba vi-

gyen minker. **AN.**

Amen io som

sed,

Bator vgy légyen.

Finis.

63

Matt. xv.

**Omnis planta-
tio quam non
plantavit pater
meus coelestis,
eradicabitur.**

Mar. xv.

Omnia sunt

non sunt

plantae

meae coelestis

cras

